

Nijmegen, 15 maart 2021,

Betreft: Bijdrage van het waterschap aan de plastic soep

Geacht college van dijkgraaf en heemraden,

In onze wateren drijft steeds meer plastic afval. Plastic vergaat niet zomaar maar valt onder invloed van zonlicht en water in kleine deeltjes uit elkaar. De deeltjes veranderen het water in een 'soep' van microplastics. Het maakt dieren ziek, verstikt planten en komt uiteindelijk in ons drinkwater terecht. Het water vervuult verder doordat giftige stoffen zich aan het plastic binden. Vissen, vogels en andere waterorganismen eten het plastic of raken erin verstrikt en gaan dood.

Eerder al stelden we het gebruik van geotextiel bij dijkwerkzaamheden aan de kaak tijdens de rondvraag van de commissie watersysteem. Hierop hebben we tot nu toe nog geen antwoorden ontvangen. Bij dezen willen we het probleem breder trekken en hopen we aandacht te vragen voor de consequenties van plastic materiaalgebruik in en nabij water.

Conform artikel 4.5 lid 1 van het reglement van orde voor het algemeen bestuur 2019, leg ik u de volgende vragen voor:

Geotextiel

Januari dit jaar verschenen er diverse artikelen (in het *NRC*¹, *Waterforum*² en *Trouw*³) over het gebruik van geotextiel (plastic doek) aan de oevers van rivieren. Het materiaal blijkt af te breken aan de oppervlakte wanneer het zand en de stenen die erop liggen zijn weggespoeld, en zo bij te dragen aan de plastic soep in rivieren. Indien Waterschap Rivierenland ook geotextiel gebruikt, wil ik u de volgende vragen voorleggen:

1. In welke toepassingen wordt dit geotextiel gebruikt?
2. Hoeveel geotextiel is hiervoor gebruikt?
3. Hoeveel kilo van dit geotextiel ligt los aan de oppervlakte?
4. Hoe voorkomt Waterschap Rivierenland dat losliggend geotextiel afbreekt en als microplastics in het water terechtkomt?
5. Zijn duurzamere alternatieven voor geotextiel (zoals wilgentenen) overwogen?
 - a. Zo ja, waarom is alsnog gekozen voor het gebruik van geotextiel?
 - b. Zo nee, is het college bereid om alternatieven te overwegen?
6. Uit een artikel van *Trouw* van 3 maart⁴ volgt dat een commissie van kennisplatform CROW onderzoek gaat doen naar het verduurzamen van geotextiel dat langs oevers van rivieren ligt. Dit

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/01/04/plastic-soep-op-de-oevers-van-de-rivieren-a4026157>

² <https://www.waterforum.net/geotextiel-veroorzaakt-plastic-soep-in-rivieren/>

³ <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/oevers-woorden-beschermd-door-plastic-doek-dat-stukje-bij-beetje-in-de-rivier-verdwijnt~b95453dd/>

⁴ <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/alternatieven-voor-loslatende-plastic-oeverbescherming-onderzocht~bf1bda21/>

onderzoek lijkt alleen te zien op het gebruik van geotextiel door Rijkswaterstaat. Is het college bereid om zich aan te sluiten bij dit onderzoek?

- a. Zo ja, op welke termijn?
- b. Zo nee, waarom niet?

Drijvende plastic plantenbakken

Verder kunnen door slijtage aan drijvende plastic plantenbakken ook microplastics in het water komen, afhankelijk van het gebruikte materiaal⁵. Indien Waterschap Rivierenland ook dergelijke plantenbakken gebruikt, wil ik u de volgende vragen voorleggen:

7. Hoeveel van deze drijvende plastic plantenbakken worden er gebruikt?
8. Hoeveel van deze plantenbakken zijn beschermd tegen uv-straling?
9. Is er onderzocht of er duurzamere alternatieven zijn?
 - a. Zo ja, waarom is alsnog gekozen voor het gebruik van plastic plantenbakken?
 - b. Zo nee, is het college bereid hier alsnog onderzoek naar te doen?

Menggranulaat

In de documentaire van *Pointer* van 15 februari 'Plastic puin in de natuur'⁶ worden de schadelijke effecten van het gebruik van menggranulaat getoond. Indien Waterschap Rivierenland ook dergelijk menggranulaat gebruikt, wil ik u de volgende vragen voorleggen:

10. In welke toepassingen wordt dit menggranulaat gebruikt?
11. Hoeveel menggranulaat is hiervoor gebruikt?
12. Waarom wordt er voor dit menggranulaat gekozen en waarom niet voor schoon granulaat of ander plastic-vrij materiaal?
13. Is het college bereid om over te stappen op 'schonere' materialen?

Algemeen

14. Wat vindt het college ervan dat er zoveel materialen zijn die tot (micro)plastic-vervuiling leiden?
15. Deelt het college de zorgen van de Partij voor de Dieren over de risico's van het gebruik van dergelijke materialen voor de waterkwaliteit, voor dieren en voor de volksgezondheid?
16. Heeft Waterschap Rivierenland beleid ten aanzien van het gebruik van materialen? En, is hier het gebruik van plastic in en nabij water opgenomen?
 - a. Zo ja, op welke manier zijn de risico's van dergelijk gebruik van plastic hierin meegenomen?
 - b. Zo nee, is het college bereid om dergelijk beleid te formuleren?
17. Welke maatregelen treft waterschap Rivierenland om plastic effectief uit de wateren te weren?
18. Welke maatregelen treft waterschap Rivierenland om plastic uit de wateren te halen?
19. Welke mogelijke maatregelen zou waterschap Rivierenland nog meer kunnen treffen om plastic uit het water te weren en uit het water te halen?
20. Is het college bereid deze maatregelen te nemen?

⁵ <https://www.clearrivers.eu/faq>

⁶ <https://pointer.kro-ncrv.nl/plastic-in-de-bodem>

Schriftelijke vragen: Bijdrage van het waterschap aan de plastic soep

15 maart 2021

We zien de antwoorden op deze vragen graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Lysanne Jackson
Fractie Partij voor de Dieren

Namens,

Paul van Gent
P.van.Gent@wsrl.nl

Dana van der Kraan
D.vander.Kraan@wsrl.nl